

nosti pořadu práva, tak i rozhodnutí ve věci samé, takže se ocitl v téměř rozporu, jako rozsudek soudu první stolice a je proto jeho rozsudek stížen toužou zmatečností (§ 477 čís. 9 c. ř. s.) jak onen. Bylo proto oba rozsudky podle §u 510 druhý odstavec c. ř. s. zrušiti a věc vrátiti do stolice první.

Čís. 5466.

Zaplatila-li třetí osoba se svolením vyměřovacího úřadu za povinné spoluvlastníky nemovitosti dávku z přírůstku hodnoty, jest oprávněna domáhati se zaplacení celé dávky na kterémkoliv spoluvlastníku, třebaš tento nebyl souhlasil s jejím placením. Nárok jest opodstatněn ustanovením §§ 1422, 1423 obč. zák., nikoliv však §u 1042 obč. zák.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1925, Rv II 526/25.)

Žalobce domáhal se na žalované zaplacení 7.996 Kč 07 h, jež byl zaplatil výběřčímu úřadu za žalovanou a jejího manžela Jana P-a jakožto spoluvlastníky prodané nemovitosti na dávce z majetku. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud uvedl po právní stránce v důvodech: Co do právního posouzení přichází v úvahu jedině předpis §§ 1423 a 1422 obč. zák. Podle názoru odvolacího soudu stačí, by se zaplacení dluhu stalo k žádosti nebo se souhlasem i jen jednoho ze solidárních dlužníků k tomu, aby si plátce po rozumu §u 1422 obč. zák. mohl dáti postoupiti zaplacenou pohledávku se všemi právy vůči všem solidárním dlužníkům a může se pak podle povahy tohoto dluhu solidárního stejně jako původní věřitel domáhati zaplacení od kteréhokoli z více dlužníků, jejichž vzájemné postěžní nároky a povinnosti zůstávají nedotčeny.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Rozsudek soudu odvolacího jest v podstatě správný a nelze dovolání přiznati úspěchu. K vyvrácení vývodů dovolacích jest uvésti toto: Žalobní nárok byl založen na skutkovém tvrzení, že žalobce zaplatil za manžele Jana a Terezii P-ovy jejich solidární dluh 7.996 Kč 07 h na zemské dávce z přírůstku hodnoty, a že zemský výběřčí úřad tuto již exekučně vymáhanou pohledávku jako solidární závazek dlužníků ve smyslu §u 1423 obč. zák., správně §u 1422 obč. zák. žalobci postoupil, což není ani sporno a souhlasí i s potvrzením ze dne 7. května 1924. Domáhá se tedy žalobce zaplacení 7.996 Kč 07 h na žalované jako solidární dlužníci z právního důvodu výkupu pohledávky (§ 1422 obč. zák.). Vykoupil-li však žalobce dluh formálně i hmotně cizí, dav si při placení postoupiti práva věřitelská, nastal placením postup (cessio necessaria) a pohledávka přešla na žalobce jako nového věřitele. Ustanovení §u 1042 obč. zák. naproti tomu předpokládá, že plněním osoby třetí dlužníkův zákonný závazek zanikl a jen z tohoto důvodu může ten, kdo za dlužníka závazek splnil, požadovati náhradu učiněného nákladu, plnil-li

ovšem v úmyslu a v předpokladu, že mu plnění bude nahrazeno (animo obligandi) (srov. Ehrenzweig: System 2 sv. 1 část 1920 str 663). Zde však závazek dlužníkův neuhasl placením žalobcovým ve smyslu §u 1412 obč. zák., když požádal o postup pohledávky věřitelovy, neboť změnila se jen osoba věřitele (Ehrenzweig System 2 sv. 1 pol. str. 291 a násl.) a proto nelze nárok žalobcův odůvodnit ustanovením §u 1042 obč. zák. Byla-li dlužná dávka zákonem (§ 15 odstavec první zákona ze dne 26. prosince 1914, čís. 18 z roku 1915 z. zák. pro Moravu) uložena spoluvlastníkům jako závazek solidární a jako takový byla exekučně vymáhána, jest přisvědčiti mínění, že solidárnost lpí pouze v povaze dávky samé. Žalobce jako osoba třetí byl oprávněn nabídnouti věřiteli žalované plnění jejího dluhu i bez souhlasu žalované jako dlužnice (§ 1422 obč. zák. novel. znění). Přijal-li věřitel jeho plnění a při placení postoupil žalobci k jeho žádosti svá věřitelská práva, nabyl tento (t. zv. smlouvenou subrogací) téhož právního postavení vůči dlužnici, jaké měl dřívější její věřitel a tato dlužnice jest povinna mu plniti ve stejném rozsahu i pokud se týče solidárního závazku, jako původnímu svému věřiteli. Dovolání opírá svůj opačný názor ještě o přednovelové znění §u 1422 obč. zák. a dovolává se i z té doby rozhodnutí nejvyššího soudu vídeňského ze dne 15. března 1911, přehlížeje, že třetí dílčí novelou k občan. zákonu byl dřívější § 1422 obč. zák. v nové úpravě zařazen jako § 1423 obč. zák. a že podle tohoto ustanovení jest souhlasu dlužníka ku placení třetí osobou jen tenkrát třeba, když věřitel plnění odmítá a má mu býti proti jeho vůli vnuceno. Je-li však věřitel ochoten přijmouti plnění třetí osoby za dlužníka, může se tak státi s právními účinky placení za dlužníka i bez jeho souhlasu, ježto ustanovení §u 1422 obč. zák. u novel. znění vyžaduje jen souhlas věřitele, nikoli též dlužníka. Lichou je též námitka, že se postup a nárok žalobcův přiči dobrým mravům. Nemravnost vidí dovolání patrně v pohnutce, z které žalobce dluh zaplatil, totiž v ujednání s manželem žalované, jež prý směřovalo k tomu, přesunouti zaplacení celé dávky na ni. Avšak v domnělém přesunutí platební povinnosti na žalovanou není nic nemravného, když žalovaná ani netvrdí, že by pro ni byla vyloučena možnost postihu na jejím manželé jako solidárním spoludlužníku.

Čís. 5467.

Dohoda o sudišti dle §u 88, odstavec první, j. n. může se státi jakýmkoliv způsobem, jen když se prokáže listinou, byť i tato byla podepsána jen jednostranně žalovaným. Stačí doložka: »Splatno a žalovatelné v místě, kde jest účet vystaven.«

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1925, R I 912/25.)

Žalující, pražská firma, domáhala se na městské obci R., na Moravě, zaplacení nájemného z filmů. Žalobu zadala na okresním soudě v Praze, odůvodnivši místní příslušnost ustanovením §u 88, první odstavec, j. n. Námitce místní nepřislušnosti soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní ne-